

Identiteitsbeleid

Stichting IBA
Islamitisch Basisonderwijs Amsterdam

IBS De Olijfboom

IBS De Vijgenboom

IBS De Dadelpalm

In dit identiteitsbeleidsstuk treft u richtlijnen en afspraken aan die wij uitdragen en toepassen op de scholen van de stichting IBA. Wij zijn een stichting op islamitische grondslag. Dit betekent dat de regels die wij hanteren primair voortkomen uit de Islamitische levensbeschouwing. Om een veilige en vooral prettig leerklimaat te creëren voor onze leerlingen, is het van belang dat zowel de school, de ouders en natuurlijk de leerlingen op de scholen van stichting IBA zich conformeren aan dit beleidsstuk. Wij geloven dat middels heldere afspraken en eensgezindheid in het toepassen en het uitdragen van deze afspraken zal resulteren in een optimaal schoolklimaat.

Dit identiteitsbeleid bestaat uit de volgende onderdelen

- Algemeen kader met de uitgangspunten van IBA inzake de identiteit
- Vormgeving- en invulling IBA aan haar islamitische identiteit

1.1 Godsbeeld

Overeenstemmend met de 'Sjahada' het geloofsgetuigenis in Islam, getuigt een moslim dat er geen 'God' het recht heeft om aanbeden te worden behalve ¹Allah S.W.T. Voor de term 'de God' wordt in de Arabische taal, 'al-Allah' gebruikt. De naam 'Allah' daarentegen is uniek, het kent geen mannelijke/vrouwelijk vorm noch kent het een meervoudsvorm. Naast de naam 'Allah', kent de Koran 99 Schone Namen aan Allah toe. Deze 99 Schone Namen van Allah, leren ons over Zijn Eigenschappen. Zo is Hij Al-Galiq (De Schepper), Ar-Rahman (De Barmhartige), Ar-Rahiem (De Genadevolle), Al-Wadoed (De Liefhebbende) etc.

Tawhied

Een van het belangrijkste concept binnen de Islam, is Tawhied (het zuiver monotheïsme). Dit houdt in dat moslims enkel en alleen Allah aanbidden. Dit wordt zowel in de Sjahada erkend als in het volgende hoofdstuk uit de Koran.

*" Zeg: "Hij is Allah, de Enige.
Allah is de Enige van Wie al het geschapene afhankelijk is.
Hij heeft niet verwekt, noch is Hij verwekt.
En niet één is aan Hem gelijk. " (Koran: 112)*

Dit betekent dat Allah de Enige is en dat alle schepselen van Hem afhankelijk zijn. Wij dienen zich bewust te zijn van ons afhankelijkheid van Allah en wij dienen ons nederig op te stellen. Dit betekent ook dat Allah niet de 'Vaderlijke' figuur is, die heeft verwekt of is verwekt.

Islam

De term Islam betekent de volledige overgave en gehoorzaamheid aan de Wil van Allah. Allah heeft 'Islam' als de religie gekozen voor Zijn schepselen. Islam is niet een door Profeet Mohammed s.a.w. gestichte religie. Het verwijst naar de oorspronkelijke religie van de gehele mensheid, waarin de Eenheid en aanbedding van Allah centraal staan. Het is de religie van alle profeten, zoals Abraham, Moses, David, Jezus etc. In tegenstelling tot andere schepselen die zich verplicht dienen over te geven, zoals de dieren, hemellichamen, planten enz. heeft Allah de mens vrijheid gegeven om keuzen te maken en zo ook tussen het 'goede' en het 'slechte'. Om de mens te begeleiden bij het maken van keuzes, heeft Allah de Islam als de perfecte levensvisie voor de mens gekozen.

De Islam is een leidraad die handvatten biedt aan de mens om zijn leven met de Wijsheid van Allah op een goede, gezonde en harmonieuze wijze in te richten in samenleving met andere mensen en andere schepselen.

De Islam is gebaseerd op 5 basis fundamenteën, namelijk

1. Sjahadah (geloofsgetuigenis) Het getuigen dat er naast Allah geen andere god bestaat en dat Profeet Mohammad, de Boodschapper is van Allah.
2. Salaat (het onderhouden van het gebed)
3. Zakaat (het afstaan van armenbelasting)
4. Sawm (het vasten in de maand Ramadan)
5. Hadj (het verrichten van de bedevaart)

Allah heeft voor zijn dienaren de naam 'moslim' in de Koran gekozen. Een moslim is iemand die gelooft in de eenheid van Allah, zich overgeeft aan Zijn Wil en geen deelgenoten toekent aan Allah.

---

¹ Na het uitspreken van de naam van Allah, zeggen wij Soebhanahoe wa ta'ala 'Verheven is Hij'. Voor de leesbaarheid wordt dit niet herhaald.

Eén van de grootste redenen waarom Allah de mens heeft geschapen en wat de belangrijkste doelstelling van de mens op aarde is, wordt duidelijk uit het volgende vers in de Koran. *“En ik heb de djinn en de mensen slechts tot Mijn aanbedding geschapen.” (Koran 51: 56)* Het doel van ons bestaan is enkel om Allah te aanbidden. De term aanbedding in het bovengenoemde vers uit de Koran omvat alles wat Allah liefheeft van de uiterlijke en innerlijke handelingen en uitspraken van een persoon. Dit niet alleen in relatie tot De Schepper, maar ook in relatie tot de schepping, waaronder de mensen, de dieren en de natuur. Voldoet de levenswijze van een persoon hieraan dan is het hele leven een aanbedding van Allah en dat is wat iedere moslim wil bereiken.

‘Aqiedah

‘Aqa’id (meervoud van ‘Aqiedah’) zijn dingen die door het hart van de mens worden bevestigd en waar men in gelooft. Het is een vaste overtuiging, zonder twijfel. In Islam zal dit kennis zijn die is overbracht in de Koran en in de authentieke verslagen van ²Profeet Mohammed.

“ De Boodschapper gelooft in wat hem van zijn Heer is geopenbaard, en (ook) de gelovigen, allen geloven in Allāh, en Zijn engelen en Zijn Boeken en Zijn boodschappers. Wij maken geen onderscheid tussen Zijn boodschappers. Zij zeiden: "Wij luisteren en wij gehoorzamen, vergeef ons, onze heer, en tot U is de terugkeer." (Koran: 2: 285)

‘Aqiedah vormt de grondslag van Imaan (geloof) Een correcte ‘Aqiedah is belangrijk zodat iemands Imaan aanvaardbaar en sterk zal zijn. Voor de stichting IBA vormt met betrekking tot ‘Aqiedah (geloofsleer) Ahl us-Soennati wal Djamaa’ah, de basis. Dit is de grootste groep moslims (soennieten) op de wereld. Hoewel deze stroming de grootste is, bevat het enkele sub-stromingen met kleine meningsverschillen over diverse zaken onder de geleerden. Met betrekking tot de identiteitsvorming op onze scholen, ligt onze focus niet zo zeer op de kleine verschillen, maar willen we ons juist richten op zaken die ons verenigen. We richten ons daarom enkel op de basis, namelijk de Koran en Soennah (profetische traditie). Aangezien onze focus op eenheid en het verenigen ligt, zijn leerlingen van andere stromingen en leerlingen met andere religies ook van harte welkom

Imaan

Imaan is het oprechte geloof dat zich ontwikkelt vanuit de het geloofssysteem van een persoon. Dit geloof heeft een grote rol op de gedachten, gevoelens, spraak en handelingen van een persoon. Het Islamitische geloofssysteem is gebaseerd op de 6 basispilaren, namelijk; Het geloven in Allah, in Zijn engelen, in Zijn boeken, in Zijn profeten, in de dag der opstanding en dat het goede en het noodlot is geschapen door Allah. Iemand die werkelijk in Islam gelooft en dit probeert toe te passen in zijn of haar leven, is een Moe’min. Een Moe’min is iemand die de eisen van de onderwerping aan Allah in woord en daad vervult.

Ihsaan

Ihsaan is dat men de daden van aanbedding op de beste manier verricht met het streven naar perfectie. Op een manier zoals Allah het heeft voorgeschreven. Het omvat het bewustzijn dat Allah al zijn of haar handelingen gadeslaat. Iemand met Ihsaan zal zijn of haar intenties bij de eigen daden richten op het belang van Allah, wat leidt tot zuiverheid en oprechtheid van het hart. Ihsaan is het hoogste niveau dat een mens kan bereiken.

Dit alles betekent ook dat het doel van de opvoeders niet enkel moet zijn om hun kinderen tot moslims te vormen, maar om krachtige ‘Aqiedah en Imaan in het hart te kweken.

---

² Na het uitspreken van de naam van profeet Mohammed, zeggen wij Sallalaho ‘alaihi wassalam; ‘vrede zij met hem’. Voor de leesbaarheid wordt dit niet herhaald.

1.2 Kind- en mensbeeld

De Islam leert ons over de oorsprong van de mens, dat de mens geschapen is door Allah uit klei, dat wil zeggen; uit 'materie'. Vervolgens heeft Allah de mens vervolmaakt door Zijn Geest in hem te hebben geblazen.

"Hij (Allah) is Degene Die alles wat Hij heeft geschapen, in de beste vorm heeft geschapen. En Hij begon de schepping van de mens uit klei. Toen maakte Hij zijn nageslacht van een uittreksel van nederig water. Hij vormde hem toen en blies iets van Zijn geest in hem. En Hij gaf jullie het gehoor, het gezichtsvermogen en harten. (En toch) is de dank die jullie betuigen gering!" (Koran 32: 7-9)

Vanuit het islamitische perspectief zijn alle dingen 'hasan' geschapen (het Arabische woord voor zowel 'goed' als 'mooi'), zo ook ieder kind. Een kind wordt met Fitrah geboren. Fitrah staat voor de aangeboren en ongerepte aard binnenin een geboren kind, die hem in staat stelt Allah te kennen en Zijn religie te accepteren. Het is een aangeboren aanleg naar bewustzijn van Allah en bevestiging van Zijn bestaan. Dit is een gave die Allah aan ieder mens heeft geschonken en in de zielen heeft gegrift. Zo zegt Allah inzake de Fitrah het volgende in de Koran:

"Wend dan jouw aangezicht (o Mohammed) naar de godsdienst als een hanīf. (Volg) de natuurlijke aanleg, die Allāh in de mens geschapen heeft. Er is geen verandering in de schepping van Allāh. Dat is de juiste godsdienst, maar de meeste mensen weten het niet." Koran: 30:30

Dit houdt dus in dat ieder kind wordt geboren in een zuivere staat, waarin Tawhied, de Eenheid van Allah centraal staat. Hierdoor rijgt een kind vanzelfsprekend naar de volledige overgave aan Allah en om deugdzaam en rechtschapen te zijn. Als er geen veranderingen in dit aangeboren aanleg worden gebracht, zal het kind zich natuurlijkerwijs groeien naar Allah en Zijn Wil, willen volgen. Echter hebben de invloeden van de ouders en de omgeving van het kind een belangrijke rol bij de bepaling van hoe het kind zijn leven vorm- en zin geeft en in hoeverre de Fitrah van het kind wordt versterkt. Zo heeft Profeet Mohammed hierover gezegd:

"Elk kind wordt geboren met de Fitrah (natuurlijke aanleg), het zijn de ouders die het (kind) tot een Jood, Christen of Magiër maken." (al-Boechaari en Moeslim)

1.3 De opvoeding

Bij het opvoeden nemen wij de Islam als ons vertrekpunt. Dit wil zeggen dat wij de Islam met als belangrijkste doelstelling; de tevredenheid van Allah als het beginpunt nemen bij het opvoeden van de kinderen. Vanuit de Islam als vertrekpunt, komen vervolgens alle andere zaken voort, zoals de wensen van de ouders en het kind, de normen, waarden, het gedrag en de handelingen.

De positie van de opvoeders is cruciaal bij de opvoeding van de kinderen. Als scholen van stichting IBA achten wij onszelf als één van de belangrijke en invloedrijke opvoeder in de ontwikkelingen van de kinderen. Wij trachten middels ons eigen gedrag, een voorbeeldfunctie voor de kinderen te zijn. Gezien de Islam als vertrekpunt, volgen wij als opvoeders in eerste instantie wat Allah van ons vraagt. Wij volgen de algemene richtlijnen in de opvoeding vanuit het islamitische en pedagogisch-verantwoord perspectief en we trachten deze lijnen zichtbaar te maken in ons gedrag en handelen.

Wij zijn ons ervan bewust dat kinderen eerder van ons gedrag en handelingen leren, louter dan de woorden die wij prediken. Met de Koran als belangrijkste bron en profeet Mohammed als ons grote rolmodel, trachten wij hetgeen wij prediken en wensen te zien in het gedrag van de kinderen, overeen te stemmen met ons eigen gedrag en handelen. Het gedrag van de profeet was immers een weerspiegeling van de inhoud van de Koran. Zo omschreef 'Aisha (Moge Allah tevreden met haar zijn) de profeet Mohammed als het karakter van de Koran. De profeet Mohammed legde veel nadruk op het gedrag en heeft gezegd: *"De beste onder jullie zijn degene met het beste gedrag."* (Boechaarie en Moeslim)

Net zoals voor de profeet Mohammed, gaan wij bij het opvoeden te allen tijde uit van de kernwaarde **Ilm** (kennis), **Hikma** (wijsheid) en voornamelijk de kernwaarde **Rahma** (barmhartigheid). Jong of oud, wij trachten op een deugdelijke wijze en met behoud van de eigen waarde, bij te dragen aan gezonde ontwikkelingen in het leer- en gedragsproces van de kinderen.

2. Vormgeving- en invulling

De Islamitische identiteit wordt in praktijk invulling- en vormgegeven middels;

- 2.1 Islamitische etiquette
- 2.2 Islamitisch vakonderwijs
- 2.3 Kledingvoorschriften
- 2.4 Het gezamenlijke gebed
- 2.5 Kaders bewegingsonderwijs
- 2.6 Islamitische kalender
- 2.7 Liefdadigheidsprojecten
- 2.8 Kaders muzikale vorming
- 2.9 Voorlichting puberteit
- 2.10 Commissie identiteit

2.1 Islamitische etiquette

De Islamitische etiquette die wij nastreven zijn gebaseerd op overgave aan de Islamitische leringen, in gehoorzaamheid aan Allah en Zijn boodschapper. Het zijn (omgang)manieren gebaseerd op de Koran en de Soenna (Profetische traditie). En dit omvat rechtvaardigheid, eerlijkheid, waarachtigheid, bescheidenheid, nederigheid, vriendelijkheid, haasten tot het doen van het goede, zich onthouden van het kwade en het helpen van anderen bij het verrichten van het goede. De Islamitische (omgang)manieren worden onder andere zichtbaar gemaakt in de volgende onderdelen.

- Wij groeten elkaar met de vredesgroet, zeggende; 'Assalamoe 'alaikoem '(vrede zij met jou).
- Wij gaan te allen tijde op een eerlijke, respectvolle en vriendelijke wijze met elkaar om.
- De schooldag wordt geopend met een (willekeurige) hoofdstuk uit de Koran en de dag wordt afgesloten met Soerat-al Asr.
- De kinderen worden in de godsdienstlessen onderwezen over de Islamitische etiquette bij het nuttigen van eten/drinken, gapen, niezen, toiletteren etc. en dit wordt vervolgens toegepast in de praktijk van alledag.
- De kinderen worden in de godsdienstlessen onderwezen over belangrijke smeebeden die bij het dagelijks gebruik horen, denk hierbij aan de smeebede van dankbaarheid, vergiffenis, voor het maken van een toets etc. en dit wordt vervolgens toegepast in de praktijk van alledag.

2.2 Islamitische vakonderwijs

Het vak Islamitisch vakonderwijs is standaard opgenomen in het onderwijsprogramma op onze scholen. Bij het Islamitische vakonderwijs ligt de nadruk in eerste instantie op morele vorming en het aanleren van goed gedrag tegenover zichzelf, de medemensen, dieren en de natuur. Ten tweede dient het te leiden tot een systematische overdracht van kennis en vaardigheden aan de kinderen ten aanzien van de islam. Het doel van het Islamitische vakonderwijs is om de leerlingen;

- Bekendmaken met de islamitische levensbeschouwing.
- Een solide basis geven op verschillende levensvragen.
- Inzichten geven over de pluriforme samenleving en hoe deze functioneert.
- Wegwijs maken in het verder ontwikkelen van de eigen Islamitische identiteit.
- Kritisch leren denken en actief te participeren aan de maatschappij.

Onderbouw

De kinderen uit groep 1 en 2 krijgen tweemaal per week half uur Islamles en de kinderen uit groep 3 krijgen tweemaal per week 45 minuten Islamles. Het Islamitische vakonderwijs in groep 1 t/m 3 vindt plaats door middel van verbale instructie en demonstratie, in de vorm van verhaaltjes, liedjes, toneelstukjes, poppenkastspelletjes en zintuigelijke oefeningen. De relatie met Allah wordt versterkt door de kinderen hun gevoelens en wensen te laten verkennen en door hun te leren deze aan Allah voor te leggen door middel van Adī'ya (smeekbeden). Daarnaast worden relaties met anderen versterkt door coöperatieve werkvormen en oefeningen. Om structuur te brengen in de Islamlessen, hanteren wij de methode 'Lang Leve Islam' van ISBO.

Midden- en bovenbouw

Kinderen uit groep 4 t/m 8 krijgen tweemaal per week 45 minuten Islamles. Om structuur te brengen in deze lessen, hanteren wij de Al-Amana-methode van ISBO. De godsdienstmethode (Al Amana) voor groep 4 t/m 8 bestaat uit twee delen, waarvan deel 1 een vijftal vaste thema's bevat en deel 2 een viertal vaste thema's. De thema's uit deel 1 worden jaarlijks met nadere verdieping in de bijbehorende onderwerpen, herhaald. Bij ruimte in de jaarplanning, kunnen ook de thema's uit deel 2 worden verzorgd in de islamlessen.

2.3 Kledingvoorschriften

Binnen de Islam gelden er zowel voor de mannen als voor de vrouwen regels met betrekking tot de kleding. Dit heeft te maken met de kernwaarden; bescheidenheid, netheid en zedigheid. Met het oog op deze kernwaarden en regels, hanteren wij de volgende voorschriften m.b.t. kleding voor het personeel en de kinderen.

Personeel

Als personeel van stichting IBA oefenen wij een voorbeeldfunctie uit voor onze kinderen. Het is daarom van groot belang om bewust te zijn van onze rol bij de identiteitsontwikkeling van onze kinderen. Naast het bewustzijn dienen wij zich op een respectvolle wijze te conformeren aan de geldende kledingvoorschriften. Voor het personeel is een apart document met kledingvoorschriften en het verbod op genotsmiddelen onder werktijd opgesteld. Dit wordt tevens opgenomen in het arbeidsreglement en bij sollicitatiegesprekken nader toegelicht.

Leerlingen

Om de islamitische klederdracht te stimuleren, hanteren wij ook voor onze leerlingen, regels met betrekking tot kleding. Naast het feit dat moslims schoon horen te zijn en er verzorgd dienen uit te zien, verwachten we dat onze leerlingen zich vanaf groep 4 aan de volgende kledingvoorschriften houden.

Schema 1. (Kleding)voorschriften v.a. groep 4

Jongens	Meisjes
<ul style="list-style-type: none"> - Kleding dient in nette, goede en bedekkende staat te zijn. - Kleding dient het hele lichaam te bedekken m.u.v. het gezicht, de onderarmen en de onderbenen. - De broek dient ruimvallend en ondoorzichtig te zijn met een minimale lengte tot over de knieën. - Geen aanstootgevende afbeeldingen/teksten op kleding. - Kleding is niet van 'zijde' gemaakt. - Draagt geen goud en versieringen om de pols, nek en aan de oren.	<ul style="list-style-type: none"> - Kleding dient in nette, goede en bedekkende staat te zijn. - Kleding dient het hele lichaam te bedekken m.u.v. het gezicht en de handen - Wijdvallende en ondoorzichtige kledingdracht. - Geen aanstootgevende afbeeldingen/teksten op kleding. - Draagt geen (opvallende) sieraden - Draagt geen make-up/nagellak - Is het dragen van een hoofddoek geen verplichting m.u.v. bij het verrichten van het gezamenlijke gebed.

Kinderen zijn inderdaad nog niet verplicht om zich nu al aan deze kledingvoorschriften te houden. Maar er komt ooit een dag, dat ze de puberteit zullen bereiken waarna ze zich wel dienen te kleden volgens de islamitische richtlijnen. In de basisschoolperiode hebben we de tijd en gelegenheid om ze hiervoor klaar te stomen. Zoals het gezegde luidt: jong geleerd, is oud gedaan. Dit betekent ook dat de kleding van de kinderen uit groep 1 t/m 3 in nette, goede en bedekkende staat dient te zijn, zodat zij mettertijd gewend raken aan de islamitische klederdracht. Van de ouders/verzorgers wordt verwacht dat zij respect hebben voor de Islamitische kledingvoorschriften en dat zij hier zowel bij zichzelf als bij hun kinderen rekening houden bij het betreden van het schoolterrein.

2.4 Het gezamenlijke gebed

De Salaat (het rituele gebed) neemt een prominente plaats in het leven van een moslim. De Salaat behoort tot een van de vijf zuilen (fundamenten) van de islam. Volwassenen dienen het gebed vijfmaal per dag binnen de aangewezen tijdvakken te verrichten en kinderen dienen vanaf zevenjarige leeftijd te oefenen met het gebed. Het rituele gebed zorgt ervoor dat moslims, Allah op de beste manier gedenken. Het regelmatig gedenken van Allah leidt tot bewustwording en zelfreflectie en daarmee tot het afstand nemen van zonden. Het reinigt de zielen en verbetert het karakter.

Om op de lange dagen (maandag, dinsdag en donderdag) een moment van bezinning en rust te creëren, brengen we onze kinderen (vanaf groep 4) in gelegenheid om het gezamenlijke gebed op school te verrichten. Met betrekking tot het gezamenlijke gebed, gelden de volgende afspraken/opmerkingen;

- Vanaf groep 3 wordt het dagelijkse gebed onderwezen in de godsdienstlessen.
- En tezamen met andere klassen verricht vanaf groep vier.
- Niet islamitische kinderen zijn vrijgesteld van het gebed en kunnen naar eigen wens invulling geven aan bezinning en rust (in overleg met leerkracht).
- Alle regels omtrent het gebed zoals; kledingdracht, concentratie etc. wordt door iedereen opgevolgd.
- Op de scholen zijn gescheiden faciliteiten (voor meisjes en jongens) aanwezig voor het verrichten van de rituele wassing.

2.5 Bewegingsonderwijs

De Islam bepleit niet alleen zorg voor de ziel, maar ook voor het lichaam voor zowel man als vrouw. Het investeren in de gezondheid van onze kinderen staat bij ons hoog in het vaandel. Dit uit zich op verschillende manieren, waaronder in het aanbod van het vak bewegingsonderwijs. Dit vak is standaard opgenomen in het onderwijsprogramma binnen onze scholen en heeft voornamelijk het doel om bij te dragen aan de brede introductie met de bewegingscultuur en hiermee investeren in motorische- en beweegvaardigheden onder de leerlingen.

Ten aanzien van de identiteit van onze kinderen, hanteren wij de volgende regels m.b.t. de gymlessen.

- Vanaf groep 6 krijgen jongens en meisjes gescheiden gymlessen.
- Bij voorkeur gymmen de jongens onder leiding van een mannelijke leerkracht en de meisjes onder leiding van een vrouwelijke leerkracht.
- In urgente of pedagogisch noodzakelijke situaties kan de begeleiding (van een ander geslacht) de kleedkamers betreden. Bij voorkeur is dit een vrouwelijke begeleider.
- Meisjes krijgen de mogelijkheid om met een hoofddoek, die vastgezet kan worden zonder spelden, te gymmen. Dit in verband met de veiligheid.
- Meisjes dienen vanaf groep 5 een T-shirt te dragen dat minimaal reikt tot over de heup.
- Jongens dienen vanaf groep 5 een sportbroek te dragen die minimaal net onder de knie valt.
- Om de kinderen te activeren tijdens de gymlessen kan er gebruik worden gemaakt van non-instrumentele geluiden. Hierbij valt te denken aan 'a capella' en/of het gebruikmaken van body sounds.

2.6 Islamitische kalender

Naast de Gregoriaanse kalender en de daarbij behorende belangrijke gebeurtenissen, besteden wij op onze scholen tevens aandacht aan de Islamitische kalender en de daarbij behorende feest- en gedenkdagen. De islamitische feesten en gedenkdagen vallen niet altijd op een vaste dag volgens de islamitische kalender. Het is voor de bepaling van belangrijke feest- en vastendagen daarom van groot belang om de islamitische maanden nauwkeurig bij te houden. Om onze kinderen te onderwijzen over de Islamitische kalender, wordt er tijdens de godsdienstlessen een gehele thema hierover gedoceerd aan zowel de onderbouw- als de midden-bovenbouwgroepen. Daarnaast maken de groepsleerkrachten vanaf groep 3, naast de datum vanuit het Gregoriaanse kalender, tevens de islamitische dag, maand en jaartal dagelijks zichtbaar op het Whiteboard.

Ramadan

Ramadan, is de 9de maand van de Islamitische kalender. In deze maand staat het vasten centraal. Het is een maand van bezinning, waarin extra aandacht wordt geschonken aan de waarden: vrijgevigheid, verdraagzaamheid, liefdadigheid, broederschap en samenhang. Het mee mogen beleven van de maand Ramadan zien we als een grote gunst die dankbaarheid aan Allah verdient. Om dit ook aan onze kinderen mee te geven, staan wij voorafgaand aan- en gedurende de Ramadan, stil bij de leringen en zegeningen die deze maand met zich meebrengt. Met betrekking tot de deelname aan het vasten onder de leerlingen, maken ouders zelf de inschatting of een kind vrijwillig mee-vast en brengen zij de leerkracht hiervan op de hoogte. Rondom de maand Ramadan staan een aantal activiteiten centraal, waaronder;

Suhoor

Suhoor is de maaltijd die voor de zonsopgang wordt genuttigd. In het kader van de maand Ramadan worden de onderbouwgroepen in gelegenheid gebracht om een (symbolische) Suhoor op school te nuttigen tezamen met de medeleerlingen. Met de Suhoor willen we onze jongste leerlingen leren over het belang van de Suhoor en ze in gelegenheid brengen om gezamenlijk de Suhoor te nuttigen.

Iftar

Iftar is de maaltijd waarmee het vasten na zonsondergang wordt verbroken. In het kader van de maand Ramadan worden de midden- en bovenbouwgroepen in gelegenheid gebracht om de Iftar op school te nuttigen. Hiermee willen wij de leerlingen en de juffen en meesters, gezamenlijk het vasten laten verbreken.

Eid oel-Fitr viering

Eid oel Fitr is één van de twee jaarlijkse feesten binnen de Islam. Dit is het feest van het verbreken van het vasten en het wordt na de Ramadan gevierd op de eerste dag van eerstvolgende maand (Shawwal) binnen de Islamitische kalender. Eid oel Fitr wordt ook wel het kleine feest genoemd. Op de dag van Eid oel Fitr zijn de leerlingen vrij en wordt het personeel vrij geroosterd. Dit feest wordt in de week hierop uitgebreid samen met de kinderen op school gevierd.

Eid oel-Adha viering

Eid oel Adha is het tweede jaarlijkse feest in de Islam en wordt ook wel het Grote feest genoemd. Het wordt gevierd ter nagedachtenis aan profeet Ibrahiem en zijn offer voor Allah. Op de dag van Eid oel-Adha zijn de leerlingen vrij en wordt het personeel vrij geroosterd. Dit feest wordt in de week hierop uitgebreid samen met de kinderen op school gevierd. Rondom deze periode wordt het thema 'Hadj' (Bedevaart naar Mekka) behandeld met de godsdienstlessen, waarbij kinderen worden onderwezen over het verhaal van profeet Ibrahiem en de rituelen die bij Hadj horen.

Binnen de scholen van stichting IBA wordt er aandacht besteed aan de bovengenoemde activiteiten, echter bepaalt ieder school voor zichzelf hoe deze activiteiten worden vormgegeven.

Overige activiteiten

In het kader van onze Islamitische identiteit worden ook andere activiteiten en projecten op onze scholen uitgevoerd. Denk hierbij aan;

- Tadjweed-wedstrijd
- Adhaan-wedstrijd
- Hidjaab-week/wedstrijd
- Maquette-project
- Mileu-project

Opmerking met betrekking tot andere feesten:

- Wij zijn ervan overtuigd dat diversiteit een verrijking en vooral een kans is om van elkaar te leren. In de multiculturele samenleving, waarin wij zich bevinden, achten wij het belangrijk dat onze kinderen leren over de niet-islamitische feesten, teneinde van een gezond relatie te ontwikkelen met de verschillende feesten die horen bij de verschillende achtergronden die wij kennen binnen Nederland. Hier wordt vanaf groep 5 zowel in de reguliere lessen als in de godsdienstlessen aandacht aan geschonken.
- Er bestaan diverse gedachten over het vieren van verjaardagen onder de moslimgemeenschap. Wij hebben ervoor gekozen om de verjaardagen van onze leerlingen en van het personeel niet te vieren op onze scholen. Op onze scholen wordt er daarom ook niet getrakteerd op verjaardagen.
- Het staat de kinderen vrij om te trakteren bij deelname aan- of inzet voor een activiteit, zoals bij het behalen van een zwemdiploma of andere sportcompetities, bij het behalen van Koran-diploma of bij de geboorte van broertje/zusje.
- Ten slotte staat het de kinderen te allen tijde vrij om als 'Sadaqah' (liefdadigheid) te trakteren.
- Voorafgaand aan het trakteren dienen de ouders/verzorgers, de groepsleerkracht op de hoogte te brengen.

2.7 Liefdadigheidsprojecten

Binnen de Islamitische context wordt voor liefdadigheid, de term 'Sadaqah' gebruikt. Sadaqah betekent letterlijk: 'geven', in de religieuze context betekent het 'vrijwillige liefdadigheid' omwille van de tevredenheid van Allah. Het geven van Sadaqah is een vorm van aanbidding, waarvan de voordelen in verschillende Islamitische bronnen wordt benadrukt.

Om onze kinderen te onderwijzen over de kernwaarde Sadaqah en om ze in gelegenheid te brengen dit toe te passen in praktijk, wordt er op onze scholen rondom de maand Ramadan, liefdadigheidsprojecten georganiseerd. Ramadan, de maand waarin vrijgevigheid centraal staat, is een ideale periode om actief aan deze kernwaarde te werken. Er wordt onder de kinderen, ouders en het team op verschillende creatieve manieren ingezameld rondom de maand Ramadan voor behoeftigen. De invulling en vormgeving aan het project verschilt per school, wel hebben wij gemeenschappelijke doelstelling met deze projecten, namelijk:

- ❖ De tevredenheid van Allah
- ❖ Het actief bijdragen aan de identiteitsontwikkeling van de leerlingen, waaronder voornamelijk de ontwikkeling van de volgende kernwaarden onder onze leerlingen; **broederschap, dankbaarheid, liefdadigheid, solidariteit en vrijgevigheid.**
- ❖ Bewustmaking van de leerlingen over het recht op goede leefomstandigheden en goed onderwijs binnen de Nederlandse democratische rechtsstaat.
- ❖ Bewustmaking van de leerlingen over de (onderwijs)behoefte in ontwikkelingslanden.
- ❖ Het bijdragen aan de sociale competentie die de leerlingen in staat stelt om met trots deel uit te maken en bij te dragen aan de Nederlandse democratische samenleving.
- ❖ Het bijdragen aan de sociale competentie die de leerlingen in staat stelt om bij te dragen aan de levensbehoefte en onderwijsbehoefte van de inwoners in ontwikkelingslanden.

2.8 Kaders muzikale vorming

De scholen van stichting IBA zijn zich bewust van de verschillende opvattingen over muziek en de uiteenlopende definities die moslims hanteren. Op onze scholen gaan we te allen tijde uit van kwalitatief onderwijs. Als daar 'muziek' bij nodig is, geven we deze vorm door non-instrumentele geluiden te gebruiken. Hierbij valt te denken aan a capella zingen en/of het gebruik maken van body sounds.

- Alle liederen die op scholen beluisterd worden dienen een pedagogisch-didactische en/of religieuze waarde te hebben, in overeenstemming met de islamitische waarden en normen.
- Er wordt aandacht besteed aan de stemontwikkeling door onder andere het aanleren van de Adhaan (gebedsoproep), koran en An-nasheed (liedjes).

2.9 Voorlichting volwassenwording

Op onze scholen wordt er vanaf groep 6, voorlichting over volwassen worden verzorgd aan de leerlingen. De voorlichting wordt vanuit Islamitische perspectief verzorgd, waarbij de primaire bronnen (Koran en Soenna) centraal staan. Deze bronnen laten de bereidheid van de profeet zien hoe deze zaken binnen de Islamitische kader doch "openlijk" besproken kunnen worden.

Middels deze voorlichting trachten wij met educatie en een veilig leerklimaat een belangrijke bijdrage te leveren aan een gezonde ontwikkeling van het kind. Aan de hand van betrouwbare informatie, krijgen de leerlingen de benodigde kennis en handvatten mee over de onderwerpen die bij het volwassen worden horen. De leerlingen durven vragen te stellen, ontwikkelen waarden en normen, worden weerbaarder en leren respectvol met elkaar om te gaan.

- Tijdens deze voorlichting wordt aandacht besteed aan zowel het religieuze als het sociale aspect.
- Voor het waarborgen van een veilig leerklimaat, wordt deze voorlichting gescheiden gegeven in aparte klaslokalen aan de jongens en meisjes.
- De meisjes krijgen de voorlichting van een vrouwelijke (godsdiens)tlerkracht en de jongens van een mannelijke (godsdiens)tlerkracht.
- Om structuur te brengen in deze voorlichtingslessen, wordt de methode 'Help! Ik word volwassen' van ISBO gehanteerd.

2.10 Commissie Identiteit

Stichting IBA beschouwt identiteit als de onderlegger voor alle activiteiten in de scholen. Er gebeurt op stichtingsniveau van alles op dit terrein, waarin stichting IBA investeert en haar nek uitsteekt. Binnen stichting IBA is er op elke school een commissie identiteit, die de identiteit op alle niveaus monitort. Deze commissie draagt zorg voor het waarborgen van de eigen Islamitische identiteit en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de directie en het bestuur. Het voornamelijk doel van commissie identiteit is om de Islamitische identiteit een warm hart toedragen en op de juiste manier vorm te geven in de praktijk van alledag. In deze commissie zitten naast leerkrachten/onderwijsondersteunende personeel ook sleutelfiguren, waaronder de godsdiens)tlerkrachten en de coördinator identiteit. Tijdens de brede studiedagen zijn identiteitsthema's een terugkerend onderwerp, waarover de commissies identiteit uit onze scholen met elkaar in overleg gaan.

